

Sjørøverplaneten [DVD]

Sjørøverplaneten [DVD]

Sjørøverplaneten er en imponerende teknisk prestasjon, men det redder ikke filmen fra å være forholdsvis uengasjerende og lite spennende.

Treasure Planet
Ron Clements, John Musker
Walt Disney Pictures
2002
Walt Disney Studios Home Entertainment
16:9 Fullskjerm (1,66:1)
Dolby Digital 5.1
91 min.
2

4

Ai, ai, skipper

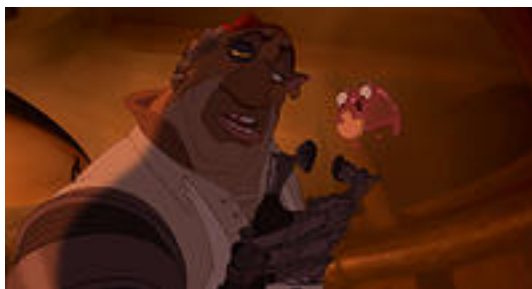
Ved millenniumskiftet hadde mye av lufta gått ut av den mye omtalte gjenreisningen av Disney på 1990-tallet. Med beinhard konkurranse fra DreamWorks og Pixar ble Disney presset til å komme opp med stadig nye konsepter overfor et publikum som i stadig økende grad opplevde Disneys tradisjonelle tegnefilmer som utdaterte. Da *Sjørøverplaneten* ble lansert i 2002, hadde DreamWorks allerede revitalisert eventyrene med *Shrek* (2001) og Pixar seilte på suksessen fra *Monsterbedriften* (2001), mens Disney haltet avgårde etter den krampeaktige trilogien *Keiserens nye stil* (2000), *Atlantis* (2001) og *Lilo & Stitch* (2002). Med et halsbrekkende tempo stormet Disney rett inn i et kreativt sort hull hvor de produserte en ny film hvert år med stadig dårligere manus og stadig mer desperate forsøk på å etterape suksessen til studioer som spesialiserte seg på digital 3d-animasjon. *Sjørøverplaneten* føyer seg fint inn i rekken av desperate forsøk.

Vi møter unggutten Jim som leser om de legendariske sjørøverne med kaptein Flint i spissen som gjemmer sine skatter på den mytiske Sjørøverplaneten. Vi hopper i tid og Jim er en ustyrlig ungdom som driver sin mor og de lokale politistyrkene til vanvidd. Helt til en dag da et romskip styrter rett ved huset til Jim og moren, og Jim får overlevert en mystisk kule av den døende piloten. Det viser seg at kula er et kart til hvor kaptein Flint gjemte alle skattene - et kart som viser veien til Sjørøverplaneten! Sammen med familievennen Dr. Doppler og en skabbete besetning setter Jim ut etter å finne planeten. Ombord på skipet de hyrer møter Jim den slu cyborggen John Silver, som blir satt til å ta seg av guttungen ombord. Det viser seg raskt at alt er ikke som det skal være ombord og reisen til Sjørøverplaneten blir alt annet enn et seilas i smult vann. Jim blir raskt voksen i dette selskapet og må ta tøffe valg underveis som setter vennskap og moral på prøve.

Det er ringrevene John Musker og Ron Clements som står for regien på det som har blitt en litt tamt sjørøverhistorie. Musker og Clements har en høy stjerne i Disney-systemet da de to bidro sterkt til gjenreisningen av Disney på 90-tallet. Med regi på både *Den lille havfrue* (1989), *Aladdin* (1992) og *Herkules* (1997), har de to satt tydelige spor etter seg i Disney-historien. Dessverre greier de ikke å hente frem karakterstyrkene fra *Den lille havfrue* eller energien fra *Aladdin* når *Sjørøverplaneten* møter publikum. Filmen blir lite annet enn et formeksperiment hvor regissørene er overraskende lite tilstede.

Sjørøverplaneten bygger på Robert Louis Stevensons bok *Skatten på Sjørøverøya* (1883) - en ofte adaptert fortelling om sjørøver, mytteri og en enorm skatt. Disney omskaper øya til en hel planet og setter fortellingen til verdensrommet og en fremtid hvor mennesker og utenomjordinger lever i en slags harmonisk symbiose. Disney tar seg selvsagt store friheter i denne versjonen, men grunnfortellingen er tro mot Stevenson og en historie hvor Jim må manøvrere i spørsmål om hva som er rett og galt. Disneys versjon har visuelle likheter med tradisjonell sjørøverestetikk, men sper på med elementer av cyberpunk slik at resultatet blir en slags hybrid av gammelt og nytt. Designerne har jobbet ut i fra en regel om en fordeling av 30 % science fiction og 70 % tradisjonelle elementer i designet. Resultatet er en gammelmodig verden med enkelte fremtidselementer som blant annet gjør at romskipet Jim border ser ut som en tradisjonell sjørøverskute, men som flyr med solseil. Hybriden mellom gammelt og nytt gjenspeiler seg også i kombinasjonen mellom tradisjonell tegnet animasjon og digital 3d-animasjon.

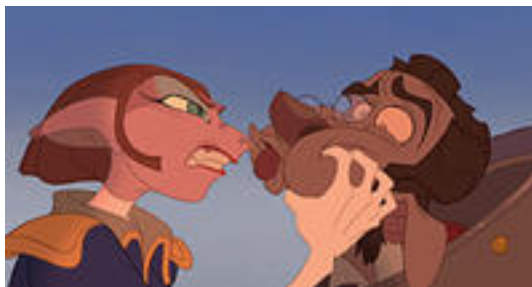

Møtet mellom tradisjonell håndtegnet animasjon og digital 3d-animasjon er intet nytt. Disney har eksperimentert med å inkorporere digitale 3d-elementer i deres ellers 2d-animerte filmer. *Taran og den sorte gryte* (1985) var en av de første filmene hvor digitale effekter ble benyttet aktivt, mens det i *Mesterdetektiven Basil Mus* (1986) dukker opp en imponerende scene hvor karakterene beveger seg i et heldigitalt miljø for første gang. Siden har bruken av 3d-animasjon eskalert, men som oftest til å utforme og bevege mekaniske innretninger som inngår i kulissene i filmen. Med *Sjørøverplaneten* er det første gangen Disney gjør bruk av 3d-animasjon til å skape hele karakterer, som med roboten B.E.N., og i deler av karakteren John Silver. Teknologien har selvsagt kommet langt nok til å lage troverdige karakterer i 3d-animasjon, men Disney har holdt tilbake og finner mer enn nok utfordring i å inkorporere 3d-elementer i et 2d-univers. Det skulle ta ennå tre år før

Disney produserte sin første 3d-animerte langfilm *Lille kylling* i 2005. Jeg har aldri vært spesielt glad i kombinasjonen av 2d- og 3d-animasjon - jeg tar meg selv i å være mer opptatt av teknikken enn historien som fortelles. *Sjørøverplaneten* er intet unntak. 3d-elementene er mer forstyrrende enn bidragende til å gjøre filmen mer interessant.

Sjørøverplaneten blir først og fremst et teknisk eksperiment. Historien om Jim engasjerer aldri og greier ikke å bære spenningen helt til mål. Dynamikken mellom Jim og John Silver er tilstede, men det holder ikke for å bære det hele og det er for få andre elementer i fortellingen som engasjerer. Roboten B.E.N. og Dr Doppler introduseres som komiske elementer, men *Sjørøverplaneten* blir aldri en morsom film; selv ikke med komiske sluggere som Martin Short og David Hyde Pierce på rollelista. De øvrige karakterene er for utydelige til at de skaper engasjement - selv ikke den kvinnelige kapteinen Amelia som får stemme fra den fabelaktige Emma Thompson står frem som en bærende karakter. Dermed er det for mye som avhenger at man fascineres av historien om Jim og John Silver, samt spennningen som knytter seg til om de finner skatten eller ei. For min del blir dette for tynt og jeg faller fra lenge før skipet når Sjørøverplaneten.

Samlet sett en imponerende teknisk øvelse, som dessverre ikke fører til en bra film.

Utgivelsen:

Sjørøverplaneten er på alle måter en ambisiøs film som legger sterk vekt på det visuelle. Det er derfor en glede å melde at denne utgivelsen ivaretar mye av den visuelle festen filmen innehar. Overgangen til DVD er gjort på forbillig vis.

Utgivelsen er fullstappet med ekstramateriale. Alt man kan forvente av spill og aktiviteter, musikkvideoer og slettede scener. I tillegg er det et imponerende antall korte dokumentarer under overskriften 'Bak kulissene?' som tar for seg alle tenkelige aspekter ved utgivelsen. Dette er kort glimt som ikke gir annet enn smakebiter av den enorme jobben som ligger bak produksjonen - heldigvis er det mer utfyllende informasjon å hente i den visuelle kommentarsporet. Her snakker regissørene og andre sentrale bidragsytere seg igjennom filmen, avbrutt av korte innslag som omhandler sentrale deler av produksjonen. En gavepakke for de som er spesielt interessert.

Samlet sett en meget god utgivelse av en film som kunne vært bedre.

Anmeldt av Tom-Erik Lønnerød, 21.06.13

Takk til Walt Disney Studios Home Entertainment for anmeldereksemplar.

Trailer Sjørøverplaneten:

Relaterte utgivelser:

[Mesterdetektiven Basil Mus](#)

[Den lille havfruen](#)

[Aladdin](#)

[Prinsessen og frosken](#)

[Ja](#)

[Sjørøverplanetten cover](#)